

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸۵/۲

آغاز: وقوف باشد در خدمت فرزند اعز ارشد سعادت مند گذارد که از خدمت آن فرزند خیردار باشد باقی لشکر ظفر از شهر و ولایات و سرحدات از هزاره فکذری و عرتاسی سی هزار کس ... همراه برداشته استقبال نمایند؛ انجام: و حاکم خاف (کذا ...) و تبریز و محولات در سرای جام فرهاد که پنج فرسخی مشهد اقدس است میهمانی نمایند. رجوع شود به مجله یادگار سال ۲ ص ۶۱-۹

قسمتی است از یک فرمان که شاه طهماسب به مناسب سفر همایون شاه بابری از هند به خراسان صادر شده (اما نسخه ما با نسخه چاپ شده در یادگار تفاوت هایی دارد) در این نامه به تفصیل طرز مهمانی ها و پذیرایی ها و استقبال ها و تشریفات که باید انجام شود و هدیه هایی که هر یک بزرگان و امراء ولایاتی که در راه سفر همایون شاه قرار گرفته اند باید بپردازند، قید شده است و شاهنشاه فرمان داده که تا سه روز از باغ چهار باغ شهر که منزل شاه است تا سر خیابان باغ عیدگاه همه پیشه وران اصناف چهارطاق بندی کنند و آئین بندند. در دنباله این فقره در فرمان چنین آمده: بهر صنف یکی از امراء را شریک سازند تا به تعصب یکدیگر هر صنعت به و شیرین کاری که مقدور باشد و توانند بعمل آورند. جارچیان و فساد یگران در شهر و محلات و حدود و مواضع نزدیک شهر مقرر دارند که جار نمایند که تمامی مرد و زن روز چهارم در سر خیابان حاضر گردند ... و نیز از جمله فقرات این نامه چنین است: «مقرر شد که معزالدین میکال کلانتر دارالسلطنه هرات شخصی خوش نویس صاحب وقوف تعیین نماید که از روزی که آن پانصد کس استقبال نمودند تا آرزوی که ایشان در دارالسلطنه هرات باشند روزنامه منقح نوشته شها به آن ایالت پناه رسانیده جمیع حکایات و روایات از بدو نیک که در مجلس بهشت آیین آن لطف الله بگذرد بقلم آورد و بمهر آن شوکت دستگاه رسد و بدست مردمان روزگار دیده صاحب وقوف روانه در گاه عرش اشتباه گرداند» در این نامه از حافظ صابر بر قاق و مولانا قاسم قانونی و استاد شاه محمد که موسیقی دانان و نوازنده گان یا گویندگان هرات بوده اند یاد و دستور داده شده که ایشان و دیگر گویندگان و نوازندگان درالسلطنه همه وقت حاضر باشند. اصطلاحات مربوط به پیشه ها و طبقات، اشیاء و امتعه در این فرمان که با کمال تأسف نسخه آن در اینجا ناتمام است بسیار وجود دارد؛ بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج، ۴ ص (۴۱-۴۴)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۱۲/۵ سم [ف: ۱۰-۲۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۵۰/۱۰۲

فرمان شاه طهماسب به غازیان ایل قاجار استرآباد، تاریخ صدور فرمان ۱۱۴۰ است. دو یادداشت یکی از اعتماد السلطنه و افضل الملک؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ اگ (۵۵۶) [مختصر ف: ۵۸۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۸۵/۱۴

فرمان شاه طهماسب به نام محمد خان شرف الدین اغلی تکلو، در

فرمان به سید علیکا حاکم گیلان و پاسخ آن؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ اگ (۱۳-۱۴) [ف: ۷-۲۲۴]

● فرمان / اسناد / فارسی

farmān

طهماسب صفوی اول، شاه ایران، ۹۱۹ - ۹۸۴ قمری
tahmāsb-e safavī-ye avval, šāh-e īrān (1514 - 1577)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۵۱۳۸/۱۴۷

آغاز: فرمان همایون شرف نفاذ یافت آنکه ایالت پناه شوکت دستگاه شمس الایاله و الاقبال محمد خان شرف الدین علی لله تکلو فرزند ارجمند و حاکم دار السلطنه هرات؛ انجام: در خدمت و ملازمت آن پادشاه عالم پناه تقصیر نمایند و درین باب نهایت قدغن دانند. تمت ذلك فی اوائل ذیقعدة الحرام من مشهور سنة (۱۰۲۴)

بی کا، تا: ذیقعدة ۱۰۲۴ق؛ اگ (۶۰۴) [ف: ۱۵-۲۰۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۶۱۵۱/۱۱۹

آغاز: سواد فرمان شاه طهماسب ثانی بعد از شهید نمودن فتحعلی خان قاجار ... صادر کرده است از ترس اینکه مبدا قاجاریه شورش کنند ... حکم جهان مطاع شد آنکه رفعت و معالی پناه؛ انجام: مستظهر و امیدوار باشد، و در عهد شناسد، تحریرا فی شهر صفر ۱۱۳۹ (در محل لفظ بیک در فرمان است معلوم میشود بجای بیک لفظ دیگر بوده است چنانچه مد در روی سرکش زیادی است)

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۳۰۱ق [ف: ۹-۲۰۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۴۱/۱۷

آغاز: فرمان همایون نفاذ یافت آنکه ایالت پناه شوکت دستگاه محمدخان شرف الدین اوغلو تکلو و فرزند آن ارشد؛ انجام: قد غن عظیم دانند و از فرمان همایون تخلف نوزند.

جهت از شاه تهماسب صفوی. به فرمانروای هرات، محمد خان شرف الدین اوغلو تکلو، در پذیرایی از همایون (۹۳۷-۹۶۳ق) پادشاه هندوستان، فرمانی این چنین به دیگر امیران ولایتهای ایران نیز فرستاده شده است؛ خط: نستعلیق، کا: میر علی اکبر ولد میر محمد محسن زکی حسینی، تا: ۱۲۱۹ق، جا: محمد آباد بیدر؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، اگ (۲۷-۱۲۹) [۳۶۰-۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۳۴/۱۳-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲-۲۰۳]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۰۲۰-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Sloan 4093 (ریو ۳۹۱). به نام علی قلی خان شاملو برای پذیرایی همایون و همراهانش که به ایران آمده بودند تا رسیدن به قزوین در ۹۵۰ که در مجله آینده (۸۱۵/۷-۸۲۲) چاپ شده است؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۳-۳]

فهرستگان نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276261

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳

دیگر پای بند نکردند و هر یک به طرفی به در رفتند. شاه زاده جلال الدین را پیش طلبیده، عزت بسیار کرد؛ **انجام**: و گفت که اگر لشکری سر راه او برم سیاه ولایت گیلان و مازندرون ازو واهمه بسیار دارند مبدا متفرق شوند
خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۸۶گ، ۲۴ سطر (۱۷/۵×۷)، اندازه: ۲۲/۴×۱۲/۲ سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۶۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۰۷۵

آغاز: چون پاره ای سواره تاخت رسید به پای درختی و از بیم پیاده شده خود را به پای درخت کشید؛ **انجام**: چون نجم این سخن شنید خنده زد و گفت ...
در فهرست با عنوان «تاریخ صفویه»؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۷۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۴/۸×۱۶/۸ سم [ف: ۲ - ۸۴]

قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۸۹عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۹۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۷۳۹

آغاز: و آخر علاج پذیرنخواهد بودن بلی اگر غیرتی و حمیتی داری با نود اوزبک که آمده در برابر درآی تا له ام با سه هزار جوان قزلباش برج و باره برآمده و چنانکه یک مرتبه یرش انداختی دیگر باده یرش بینداز تا او نیز با جوان خود با تو و سپاهت جنگ کند تا خدا به هر که خواهد بدهد؛ **انجام**: یتیمان دانستند که آمدن شاه زاده به جهت ادب و تنبیه نمودن ایشان است جمیع فرار نموده روزها در کنج خرابه ها و محله ها به سر می بردند و شب ها دست بردها می نمودند شاهزاده فرمود که یتیم گیران بکنند

نسخه حاضر اضافات زیادی نسبت چاپی آن دارد به طوری که آن نسخه تلخیصی از این به شماره می رود و تصحیح و چاپ مجدد کتاب از روی نسخه حاضر ضروری است؛ خط: نسخ، بی کاه، تا: قرن ۱۳؛ نام مؤلف در ص ۶۵۳ نسخه حاضر «اسماعیل حسینی تبریزی» ذکر شده که در نسخه قبلی وجود ندارد؛ جلد: تیماج یشمی، ۳۹۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶ سم [ف: ۲۷ - ۲۶۹]

۴. عالم آرای صفوی < عالم آرای شاه اسماعیل صفوی

● **عالم آرای صفوی / تاریخ ایران / فارسی**

'ālam-ārā-ye safavī

نقالی، تحریر دیگری از «عالم آرای شاه اسماعیل» است. چاپ منتظر صاحب و یدالله شکری.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۴۲۱

آغاز: صاحبقران بمراد خدای افتاد دید که از جانب قبه سیاه پوشی رسید و قدم در روی دریا نهاد؛ **انجام**: فرستادند بخدمت نواب اشرف که گویا امیرخان از واهمه در ده منزلی هرات رسید

بیت: تاریخ وفات آن شهسیر کمین xx ار خسرو دین ... و بعد از آن جلوس حضرت شاه دین پناه ظل الله المؤبد من عند الله از آغاز وقایع اجداد صفویان تا اوایل سلطنت طهماسب میرزا؛ خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمد باقر(؟)»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۱۸۷گ، ۲۱ سطر (۲۱/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۲۷/۷×۱۸/۹ سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۸۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۱

جلد ۱. این جلد اول کتاب در بیان احوال جد ماجد شیخ صفی الدین اسحاق موسوی حسینی است تا پایان زندگی سلطان حیدر؛ خط: نستعلیق، کاه شاپور کرجی، تا: قرن ۱۳؛ تملک: محمد باقر ابن محمد تقی جزئی اصفهانی در رجب ۱۲۸۴؛ جلد: تیماج، ۲۰۶گ، ۱۹ سطر (۲۴×۱۳)، اندازه: ۳۳×۲۰ سم [سنا: ف: ۲ - ۵۴]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۶۱

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، کاه: علی رضا بن محمود خان بهبهانی، تا: ۸ ربیع الثانی ۱۲۳۴ق، برای محمد مهدی قلی سلطان نوری؛ مهر: کتابخانه احمدی؛ جلد: تیماج مشک، ۱۶۲گ، ۲۱ سطر (۲۴×۱۳)، اندازه: ۳۱×۲۰ سم [سنا: ف: ۲ - ۵۴]

۹. تهران؛ خان ملک ساسانی؛ شماره نسخه: ۲۹

خط: نستعلیق، کاه: محمود خان بن محمد علی بهبهانی، تا: ۱۲۳۹ق [نشریه: ۵ - ۱۱۴]

● **عالم آرای شاه طهماسب = تاریخ صفویه / تاریخ ایران /**

فارسی

'ālam-ārā-ye šāh tahmāsb = tārix-e safavīye

حسینی مرعشی، اسماعیل، ق ۱۱ قمری

hoseynī mar'asī, esmā'il (- 17c)

تاریخ شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴ق) به صورت نقالی و قصه خوانی است و از آن فواید و اطلاعاتی به دست می آید و دارای ریزه کاری ها و تفصیلاتی است که معمولاً تواریخ رسمی عاری از آنها است. به عبارتی می توان آن را داستان های تاریخی دانست. روایت مفصل کتاب به ش ۱۳۷۳۹ در کتابخانه مجلس نگهداری می شود که نسبت به نسخه ای که در سال ۱۳۷۰ به همت ایرج افشار از روی نسخه ۸۹۵۲ مجلس انجام شده اضافات زیادی دارد.

چاپ: با نام عالم آرای شاه طهماسب به تصحیح ایرج افشار در سال ۱۳۷۰ش. در تهران توسط انتشارات دنیای کتاب در ۴۹۲ صفحه از روی نسخه شماره [۸۹۵۲] مجلس تصحیح و به چاپ رسیده است

[دنا ۴۰۷/۷ (۱ نسخه)؛ فهرستواره متزوی ۸۸۲/۲؛ مجله ینما، س ۱۷، ۱۳۴۳ش، ص ۳۵۴-۳۵۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۵۲

آغاز: چون صدای تفنگ شنیدند شکست در میان ایشان افتاد و

فرستگان نسخه های خطی ایران (فتخا)؛؛ جلد بیست و دو؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276260

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۳

برگ رو نوشته است؛ جلد: تیماج مشکى، گنگ (۱-۱۵-۱۵)،
۲۵ سطر (۱۲×۸/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [رایانه]

● الطهارة / فقه / عربی

aṭ-ṭahāra

حسنی طباطبائی، صدرالدین محمد، - ۱۱۵۴ قمری
hasanī tabātabā'ī, sadr-od-dīn mohammad (- 1742)
مسائل متفرقه در طهارت است.

یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه: بدون شماره/۱۳

آغاز: فی التهذیب قال الشیخ ایدہ اللہ متی؛ انجام: فمحمول علی
الکراهة المغلظة جمعا فتبصر.

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد سامع ابن محمد نصیر، تا: ۲۵
شعبان ۱۱۳۵ق؛ جلد: تیماج تریاکى، گنگ (۱۱۶-۱۲۳)، ۲۱ سطر
(۱۸×۱۱)، اندازه: ۲۱×۱۱/۵سم [میراث اسلامی: ۸-۴۶۰]

● الطهارة / فقه / عربی

aṭ-ṭahāra

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰-۱۱۶۰ قمری
razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer
(1689 - 1747)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۰ق

رساله‌ای است مشتمل بر ۱۵ مسئله طهارت با بیان تفصیلی هر
مسئله و فروع آن و ذکر اقوال فقهای امامیه همراه با استدلال
آن در هر مسئله، با این عناوین: جیره، یستباح بالتیمم کل ما
یستباح بالمائیه، جواز دخول الصلاة بالوضوء المستحب، جواز
دخول الصلاة بالاغسال المندوبه، جواز الوضوء او الغسل للصلاة
قبل دخول وقتها، هل یمس الرجل الدرهم الابيض و هو جنب،
جواز دخول الجنب بیت الانبیاء و اولادهم و عدمه، استعمال
الماء للمریض، جواز التیمم مع خوف اللص او السبع لطلب الماء
و عدمه، جواز شراء الماء و عدمه، جواز التیمم لضیق الوقت و
الخوف من استعمال الماء و عدمه، حکم جواز التیمم لو کان معه
من الماء ما یکفی لازالة النجاسة، حکم التیمم مع سعة الوقت،
حکم من تیمم لصلاة نافله فی غیر وقت فريضة او لقضاء فريضة
فی غیر وقت صلاة جازله ان یصلی به فريضة، حکم التیمم الذى
بدل من الغسل مماثل للبدل من الوضوء ام الاول ضربتان و الثانى
ضربة واحدة.

آغاز: بسملة، الحمد لله ولى الحمد و مستحقه و الصلوه علی
صاحب المقام المحمود بحقه و علی آله الوارثین لحقه، اما بعد
فهذه مسائل فصلها و بسط الكلام فیها بذكر حججها و فروعها
العبد المحتاج ...

انجام: مسئله اختلافوا فی ان التیمم هو بدل من الغسل ... هذا آخر

● طومار وقف نامه آب فرات / اسناد / فارسی

tūmār-e vaqf nāme-ye āb-e forāt

طهماسب صفوی اول، شاه ایران، ۹۱۹ - ۹۸۴ قمری
tahmāsb-e safavī-ye avval, šāh-e īrān (1514 - 1577)

تاریخ تألیف: ۹۳۵ق

شاه طهماسب حسینی صفوی در این وقف نامه دو سوم شهر حله
سیفیه عراق عرب جاری در بارکه قدیم معروف شط نیل را که
رشته‌ای از رودخانه فرات است بر مشهد غروی و سه پنجم آن را
بر مشهد حایری برای فرش و روشنایی از قالی و حصیر و شمع و
چراغ و مؤنث خادمان و مجاوران و عالمان دین و پیشمازان و
عابدان و قاریان آنجا و مخارج سرکار وقف از ضابط و کاتب و
مباشر و محاسب که در سال ۹۳۵ق وقف کرده و وکالت آن را
به علی بن عبدالعالی محقق کرکی داده است.
چاپ: در فرهنگ ایران زمین (۱۴: ۲۱۳)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۸۳۴۶ و ف-۳۰۰۵

آغاز: جولانگاه بار عزت و میدانگاه یکران حشمت - در چاپی
پیش از عبارت «رفیع قدری که ارتفاع شده مناقب ...» چهاربیت
است و پیش از آن عبارت «غره فرقه علیه علویه» در یک سطر که
روبهم پنج سطر است و آغاز نسخه در چاپ افتاده است
خط: نسخ تحریری، بی‌ک، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ عرض نوشته ۱۴؛
۸۹ سطر، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۱۷-۱۱۵] و [فیلم‌ها ف: ۲-۲۰]

→ الطهارة < شرح ارشاد الازمان

→ الطهارة < تقریرات الفقه

→ الطهارة < الفقه

→ طهارت < احکام طهارت و نماز

● الطهارة / فقه / فارسی

at-tahāra

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī
(1628 - 1699)

رساله‌ای است در احکام طهارت و در آخر آن فصلی است در
مقدمات نماز.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۷۲۱

آغاز: بسملة. فصل در واجبات وضوست و ان دوازده است اول
نیت و آنچه متر است بی دغدغه؛ انجام: خروج بصبغه السلام
علیکم و رحمة الله و برکاته بکند و از جمله مستحبات قنوت است
و سنت موکد است

خط: نستعلیق، بی‌ک، بی‌تا؛ در بالای اوراق عباراتی به عربی نوشته
که مربوط به استخاره کردن است و خوب و بد بودن آن را در

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و دو؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276260

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱۰/۲۰۱۳